

Aan MINDEF
 Van DGB
 Afgestemd met CDS, DJZ, DCO, HDFC, HDP
 In afschrift aan STAS

TER BESLISSING**Datum**

18 december 2023

Onze referentie

BS2023037944

Opgesteld door

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]@mindef.nl

Aantal bijlagen

1

Nota

Inrichting meldstructuur burgerslachtoffers

Aanleiding

- Op 24 oktober jl. heeft u de Kamer gemeld dat er z.s.m. een update volgt over de toezegging te bezien of bestaande meldstructuren bij vermoedens van burgerslachtoffers inzichtelijker en toegankelijker te maken zijn (Kamerstuk 29725, nr. 943).

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om voor *reeds beëindigde artikel 100 inzet* een loketfunctie in te richten voor partijen buiten Defensie, zoals ngo's en slachtoffers/nabestaanden, zodat duidelijk is waar zij vermoedens van burgerslachtoffers bij Nederland kunnen melden.
- U wordt geadviseerd om voor *aanvang van toekomstige artikel 100 missies* in coalitieverband in te zetten op de mogelijkheid om te melden bij een centraal loket van de betreffende coalitie.
- U wordt geadviseerd om de huidige mogelijkheden voor militairen (veteranen in werkelijke dienst en post-actieve veteranen) om te melden breder onder de aandacht te brengen en geen nieuw loket voor hen in te stellen.
- U wordt geadviseerd om voor alle meldingen beter vast te leggen wat het achterliggende proces van behandeling is (de *backoffice*).
- U wordt geadviseerd de Kamer door middel van bijgaande brief hierover te informeren.

Kernpunten

Meldingen militairen

- Voor militairen (veteranen in werkelijke dienst en post-actieve veteranen) geldt dat de loketfunctie voldoende is ingericht. Zij hebben meerdere mogelijkheden om vermoedens van burgerslachtoffers te melden. Meldingen kunnen verlopen via de commandantenlijn, Melding Voorval, Meldpunt Integriteit Defensie, of het Veteranenloket van het Nederlands Veteranen Instituut (NLVi).
- De aanwezigheid van meerdere opties stelt de melder in staat afhankelijk van de aard van de melding, de context en de eigen positie een meldpunt te kiezen.
- Wel kan Defensie de huidige mogelijkheden om te melden nog breder onder de aandacht brengen. Met extra aandacht kunt u een belangrijk signaal afgeven dat Defensie het thema burgerslachtoffers serieus neemt en voor militairen klaar staat. Defensie kan militairen in dienst informeren over huidige mogelijkheden via intranet, (e-)magazines, brieven en het NLVi kan post-actieve veteranen informeren.

Meldingen partijen buiten Defensie

- Media kunnen via hun eigen netwerk van Defensiewoordvoerders of via de website van Defensie vragen stellen over eventuele vermoedens van burgerslachtoffers. Advocaten weten hun weg via Directie Juridische Zaken en de Rechtbank goed te vinden.

Datum
18 december 2023

Onze referentie
BS2023037944

- Op dit moment hebben ngo's en slachtoffers/nabestaande (partijen buiten Defensie) geen duidelijk loket om vermoedens van burgerslachtoffers te melden.
- In lijn met de verhoogde transparantie die onderdeel is van het Stappenplan burgerslachtoffers (Kamerstuk 29 521, nr. 442), moet ook voor partijen buiten Defensie helder zijn waar zij vermoedens van burgerslachtoffers kunnen melden over reeds beëindigde artikel 100 inzet.
- Voor toekomstige artikel 100 inzet, waarbij het risico op burgerslachtoffers substantieel is, is het van belang dat partijen buiten Defensie al gedurende de inzet meldingen kunnen doen. Omdat Nederland voornamelijk in coalitieverband optreedt, is het wenselijk dat melders zich in eerste instantie kunnen melden bij de betreffende coalitie. Mocht een betreffende coalitie een meldstructuur niet adequaat kunnen inregelen, wordt u geadviseerd dit bij Defensie te faciliteren.
- Voordelen van een loket voor partijen buiten Defensie
 - Als moderne krijgsmacht is het van belang dat Defensie verantwoording af kan leggen voor wapeninzet. Partijen buiten Defensie bezitten mogelijk aanvullende informatie die onderzoek naar de gevolgen van wapeninzet kan verbeteren.
 - Meldingen aannemen van externe partijen en deze adequaat afhandelen vergroot de legitimiteit van de krijgsmacht.
- Nadelen van een loket voor partijen buiten Defensie
 - Op dit moment is niet bekend dat partnerlanden anders dan de VS, meldingen van vermoedens van burgerslachtoffers aannemen van externe partijen. Het is dus mogelijk dat meldingen over de wapeninzet van andere landen bij Defensie binnenkomen. Deze kunnen echter niet door Defensie worden behandeld.
 - Het risico bestaat dat men onterecht gebruik maakt van een loketfunctie. Het filteren van terechte meldingen is potentieel tijdrovend.

Toelichting

- De precieze wijze van het aannemen van meldingen van partijen buiten Defensie wordt verder uitgezocht. Het is van belang dat er voldoende personele capaciteit en expertise bestaat voor adequate en tijdige afhandeling van meldingen. Bij voorkeur vloeit een backoffice voor vermoedens van burgerslachtoffers in reeds bestaande structuren. Ook is het van belang dat de backoffice van huidige meldstructuren formeel wordt vastgelegd.
- Waar en hoe partijen buiten Defensie vermoedens kunnen melden, kan kenbaar worden gemaakt via de Defensie website, (sociale) mediakanalen en relevante ngo's.

Financiële overwegingen

- Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk van de bestaande structuren en processen om meldingen te doen gebruik te blijven maken. Bij nadere uitwerking van een verbeterde meldstructuur zal separaat moeten worden besloten over de financiële gevolgen.

Juridische overwegingen

- Bij het inrichten van een loket voor partijen buiten Defensie zullen de verplichte waarborgen op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in acht worden genomen.

Communicatie

- DCo voorziet voor het versturen van deze Kamerbrief geen actieve communicatie in de vorm van een nieuwsbericht of sociale media.
- DCo kan Defensiepersoneel aanvullend informeren over bestaande meldingsmogelijkheden.
- Afhankelijk van uw besluit kan DCo een loket voor partijen buiten Defensie onder de aandacht brengen, bijvoorbeeld via de Defensiewebsite.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming persoonlijke levenssfeer.

Datum
18 december 2023
Onze referentie
BS2023037944

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

